İstanbul, 27.07.2020

BASIN BÜLTENİ – 2020

UTİKAD, ORDİNO BELGESİ İLE İLGİLİ ÖNEMLİ BİR AÇIKLAMA YAPTI

Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği UTİKAD, 'Yük Teslim Talimat Formu' diğer adıyla ordino ile ilgili Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürlüğü'nün 24.07.2020 tarihli yazısı üzerine yeniden harekete geçti. UTİKAD konuyla ilgili hazırlanan yazıyı ilgili kamu kurumları ile paylaştı.

2017 yılının Kasım ayında ordino belgesinin yasal olup olmadığı ile ilgili kamuoyunda başlayan tartışmalar, dönemin Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Recep Akdağ'a kadar uzanmıştı. Belgenin yasal olup olmadığı ve uluslararası lojistik sektöründeki yeri konulu tartışmaların sonunda yasal olduğu ortaya konan ordino ücretlerine tavan ve taban fiyat uygulaması getirildi. O tarihten itibaren rafa kaldırılan ordino tartışması, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürlüğü'nün 24.07.2020 tarihli yazısı ile yeniden gündeme geldi. UTİKAD, konuyla ilgili hazırladığı bilgilendirme yazısını ilgili kamu kurumları, liman işletmeleri ve sivil toplum kuruluşları ile paylaştı. UTİKAD'ın yazısında aşağıdaki hususlar yer aldı:

"Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürlüğü'nün yazısında denizyoluyla ithal edilen malların alıcısına tesliminde "Yük Teslim Talimat Formu"nun düzenlenmesi ve ibraz edilmesine ilişkin mülga Denizcilik Müsteşarlığı Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü'nün 17.05.2011 gün ve 14765 sayılı yazısının T.C. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından iptal edildiği bildirilmişti. Yazıda bu itibarla, bahse konu deniz yoluyla ithal edilerek geçici depo ve antrepolara teslim edilen yüklerin alıcılarına tesliminde uyulacak hususlar ile Yük Teslim Talimat Formu uygulamasının söz konusu Mahkeme kararına istinaden yürürlükten kaldırıldığı bildirilmiştir.

T.C. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun bu kararı, 2011 tarihli yazının iptal edildiğine ilişkindir. Ancak bu karar, ithal edilen yükün geçici depolama yeri veya liman işletmesi tarafından taşıyanın yük teslim onayı olmadan alıcıya teslim edilebileceğiyle ilgili bir karar değildir. Nitekim Türk Ticaret Kanunu'nun aşağıdaki maddeleri yük tesliminin nasıl yapılacağını açıkça belirlemektedir.

a. Türk Ticaret Kanunun Madde 1228: Konişmento

Konişmento, bir taşıma sözleşmesinin yapıldığını ispatlayan, eşyanın taşıyan tarafından teslim alındığını veya gemiye yüklendiğini gösteren ve taşıyanın eşyayı, ancak onun ibrazı karşılığında teslimle yükümlü olduğu senettir.

b. Türk Ticaret Kanunu Madde 1236: Konişmentonun geri verilmesi karşılığında eşyanın teslimi

Eşya, ancak konişmento nüshasının, eşyanın teslim alındığına ilişkin şerh düşülerek geri verilmesi karşılığında teslim edilir.

Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği
Association of International Forwarding and Logistics Service Providers
Tel: +90 (212) 663 62 61 Faks: +90 (212) 663 62 72
e-mail: utikad@utikad.org.tr KEP Adresi: utikad.uluslararasi@hs01.kep.tr
Şenlikköy Mahallesi Saçı Sok. No:4 / F Florya 34153 Bakırköy - İstanbul - Türkiye

Yukarıdaki TTK maddelerinin hükmettiği üzere yük ancak konişmentonun taşıyana geri verilmesi karşılığı alıcısına teslim edilebilir. Dolayısıyla alıcının konişmentoyu gümrük idaresine veya geçici depolama yerine değil, ancak taşıyana ibraz etmesini takiben, taşıyan yükü kendi adına deposunda tutmakta olan geçici depolama yerine yükün alıcısına fiziken teslim edilebileceğini bildiren bir onay verir ve yük ancak bundan sonra alıcısına teslim edilebilir.

Ancak bu süreçle ilgili bazı yanlış yorumlar yapılmaktadır. Malın ithal gümrükleme işlemleri ile alıcıya teslimi birbirinden apayrı ve bağımsız süreçlerdir. İthal edilen eşyanın gümrük süreçleri tamamlandıktan sonra, yapılan taşımacılık sözleşmesinin tamamlanması ve taşıyan ile taşıyanın ifa yardımcısı tarafından alıcıya fiziki olarak teslim edilmesi süreci Gümrük İdaresi'nin yetkisi ve kontrolünde olan bir işlem değildir. Bu işlem doğası gereği her ne kadar gümrüklü saha içinde gerçekleşiyor olsa da Gümrük İdaresi'nin taraf olduğu ve bu nedenle gümrük mevzuatıyla düzenlenen bir alan değildir. Ancak bu hususun gümrük mevzuatında yer almıyor olması, gümrük işlemleri sırasında değil ama yükün fiziki teslimi sırasında taşıyan onayının aranmayacağı anlamına gelmemektedir. Yukarıda belirtildiği üzere bu sürecin yasal dayanağı Gümrük Kanunu ve mevzuatı değil, uluslararası deniz taşıma konvansiyonları ile ilgili maddelerinin aktarıldığı Türk Ticaret Kanunu'dur.

Yük teslim talimat formu, yük teslim belgesi, etiketli konişmento veya ordino gibi isimlerle anılan bu doküman, taşıyanın yükün alıcısına teslim edilebileceğine ilişkin bir onay belgesidir. Dolayısıyla bu belge taşıma hizmetinin ve sözleşmesinin sonlandırılması sürecinde, uluslararası hukuki gereklilikler doğrultusunda, taşıyanın yükü alıcısına teslim borcunu tamamlamasını ve bunu ispatlamasını sağlamak amacıyla üretilen bir belge ve/veya onay mekanizması olma işlevini hiçbir belirsizliğe yer bırakmaksızın sürdürmektedir. Bu belge halen, taşıyan tarafından geçici depolama yeri ve antrepolara emaneten teslim edilmiş olan malların alıcısına fiziki olarak teslim edilebilmesi için, geçici depolama yeri ve antrepo işleticilerine basılı veya elektronik olarak ibraz edilmesi zorunlu olan bir onay dokümanıdır.

Üyelerimiz ile taşıyanların ifa yardımcısı konumunda olan geçici depolama yeri, liman ve antrepo işletmelerinin uygulamayı yukarıdaki açıklamalarımız doğrultusunda sürdürmeleri, ileride hukuki sorunlarla karşılaşmamaları, ülkemizin dünya değer zinciri ve ticaretindeki güvenilirliği açısından büyük önem arz etmektedir."

UTİKAD Hakkında;

1986 yılında kurulan Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği (UTİKAD); lojistik sektörünün en önemli sivil toplum kuruluşlarından birisi olarak Türkiye'de ve uluslararası alanda kara, hava, deniz, demiryolu, kombine taşımacılığı ile lojistik hizmetler üreten firmaları aynı çatı altında toplamaktadır. UTİKAD, üyelerine verdiği hizmetlerin yanı sıra, lojistik sektörünün dünya çapındaki en büyük sivil toplum kuruluşu olan Uluslararası Taşıma İşleri Organizatörleri Dernekleri Federasyonu'nun (FIATA) Türkiye temsilciliğini üstlenmiş ve ülkemizi FIATA Yönetim Kurulu'nda temsil etmektedir. Ayrıca Avrupa Taşıma İşleri Organizatörleri, Taşımacılık, Lojistik ve Gümrükleme Hizmetleri Derneği (CLECAT) üyesi ve Ekonomik İş birliği Teşkilatı Lojistik Sağlayıcıları Dernekleri Federasyonu (ECOLPAF) kurucu üyesidir.

www.utikad.org.tr

Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği
Association of International Forwarding and Logistics Service Providers
Tel: +90 (212) 663 62 61 Faks: +90 (212) 663 62 72
e-mail: utikad@utikad.org.tr KEP Adresi: utikad.uluslararasi@hs01.kep.tr
Şenlikköy Mahallesi Saçı Sok. No:4 / F Florya 34153 Bakırköy - İstanbul - Türkiye